

zakládá každé dřívější odsouzení proti předražování bez rozdílu, kdy k němu bylo došlo.

Čís. 636.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Přečin dle § 13 cit. zák. nestává se beztrestným tím, že pachatel sám, by mohl si opatřiti požadované předměty potřeby, musel koupiti též zboží jiné, ani tím, že odběratelé byli se způsobem prodejem srozuměni. Zmíněného trestného činu může se dopustiti i komisionář.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1921, Kr I 181/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Mostě ze dne 21. října 1920, jímž byli obžalovaní sproštěni dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přečin § 13 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., napadený rozsudek zrušil a uznal obžalované vinnými dle obžaloby.

Důvody:

Ohledně obžalovaného Waltra Q. zjišťuje rozsudek výslovně, že prodal Anně F-ové máslo jen pod tou podmínkou, že zároveň odebere jiné zboží, totiž vejce. Co se tkne obžalovaného Adolfa K. zodpovídal se tento při hlavním přelíčení v ten smysl, že měl máslo, pokud se týče vajíčka od Jaroslava B. a jiných firem jen v komisi a že mu i B. dodával uvedené věci toliko proti současnému odebrání vajec. V rozsudku je zjištěno, že K. byl komisionářem, a v předposledním odstavci důvodů se mluví o prodeji dotyčných věcí K-em. Z toho plyne, že, byť i K. vyvíjel pouze prostředkovatelskou činnost jako komisionář, jevila se tato vůči komitentům ve formě nákupu, vůči manželům F-ovým pak ve formě prodeje, takže obžalovaný K. vystupoval na venek v obojím směru jako samostatný obchodník a dlužno ho proto považovati za přímého pachatele. Neprávem sprostil tudíž nalézací soud obžalovaného K-a zvláště z toho důvodu, že byl činným pouze jako komisionář, naopak dlužno souhlasiti se zmatečnou stížností státního zastupitelství, uplatňující zejména s poukazem na čl. 360 obch. zák., že o obžalovaném nelze tvrditi, že by byl jednal jen jako pouhý nástroj komitentů, bez vlastní vůle. Naprosto nemůže však před ustanovením § 13 zák. o lichvě čís. 568 z r. 1919 obstáti důvod, o který opřel nalézací soud sprošťující výrok ohledně obou obžalovaných, že totiž i oni byli nuceni odebrati s máslem zároveň i vejce a že tudíž vlastně dodavatelé jejich jsou pachatelé trestného činu. Vůči jasnému znění zákona: »kdo odepře prodej předmětů potřeby, nebude-li zároveň odebráno jiné zboží, dopustí se přečinu...«, je nepochybně, že čin, obžalovaným za vinu kladený, spáchán a také dokonán byl již tím, když vůči svým odběratelům prohlásili, že, chtějí-li obdržeti máslo, musí současně odebrati i vejce, neboť tím odepřeli jim zcela nepochybně prodej másla, tedy předmětu potřeby, pro případ, neodeberou-li od nich jiné zboží, totiž vejce. Čin obžalovaných nestal se beztrestným tím, že obžalovaní také musili koupiti va-

jíčka, by dostali ke koupi máslo, neboť otázka trestnosti jejich jednání nemůže býti činěna odvislou na okolnosti, že se téhož činu dopustily i některé osoby jiné. Pro zodpovědnost obžalovaných zůstává též bez vlivu, že odběratelé obžalovaných byly se způsobem dodávky srozuměni, kdyžtž, jak naznačeno, čin byl spáchán již oním jednostranným prohlášením obžalovaných, že máslo je k dostání jen proti současnému odebrání vajec. Jednání obžalovaných zakládá proto skutkovou povahu přečinu dle § 13 cit. zák. i bylo zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti.

Čís. 637.

Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Ceny běžné nepřicházejí vůbec v úvalu při posouzení, zda požadovaná cena jest přemrštěnou.

(Rozh. ze dne 12. prosince 1921, Kr II 191/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudu v Novém Jičíně ze dne 31. prosince 1920, pokud jím byl obžalovaný sprostěn dle § 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro přestupek § 20 čís. 1 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z., napadený rozsudek zrušil a vrátil věc lichevnímu soudu při příslušném okresním soudě, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek první stolice pouze potud, pokud jím obžalovaný byl sprostěn z obžaloby pro přestupek předražování § 20 čís. 1 cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. z.; stížnost jest odůvodněna. Nalézací soud odůvodňuje sprostující výrok tím, že ceny obžalovaným požadované nemohou býti označeny za zřejmě přemrštěné, ježto cena podobného zboží byla tehdy nejen právě taková, nýbrž ješě vyšší a ježto moravská intendance cenu tuto označila za výhodnou; ostatně první obžalovaný vedl K-ovi komisionářství jen z ochoty, naprosto nezištně a není tudíž myslitelné, že by se byl vydával v nebezpečení, že bude stíhán, trestán a snad zbaven svého úřadu, kdyby byl i jen tušil, že jde o čin nezákonný. Zmateční stížnost jest odůvodněna, pokud uplatňuje, že nalézací soud dospěl k osvobozujícímu výroku nesprávným použitím zákona. Slovy »cena podobného zboží« míní rozsudek patrně ceny běžné, vždyť se v jiné části rozhodovacích důvodů zmiňuje o tom, že hrách, čočka a mák, pokud se v kritické době objevovaly v obchodě a pokud nebyly jednotlivým obchodníkům přidělovány, byly vesměs nabízeny za ceny vyšší než za jaké obžalovaní oferovali; ceny běžné jsou však, — poněvať jsou samy často výsledkem mimořádných poměrů válkou vyvolaných, pro které výroba a dovoz a důsledkem toho i nabídka klesly, kdežto poptávka, ne-li stoupla, tož aspoň valně se nezmenšila — bezvýznamné pro posouzení, je-li ta která cena přemrštěna čili nic; při posouzení této otázky dlužno naopak vycházeti z nákladů výrobních nebo nabývacích a nákladů režijních, při čemž ovšem — jedná-li se o překupníka, kupujícího zboží za